

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

Qayish bo'yicha prorektor
Stampov

**MOLIYA BOZORI
FANI BO'YICHA**

SILLABUSI

(Kunduzgi va kechki ta'lim shakli uchun)

Bilim sohasi: 400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq

Ta'lim sohasi: 410 000 – Biznes va boshqaruv

Ta'lim yo'nalishi: 60412500 – Marketing (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Modul / FAN SILLABUSI
Bank-moliya xizmatlari fakulteti
60410400 – Moliya va moliyaviy
texnologiyalar ta'lim yo'nalishi

Fan nomi:	Moliya bozori
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	FMT3318
Yil:	3
Semestr:	5
Ta'lim shakli:	Kunduzgi va kechki
Mashg'ulotlar shakli va semestrda ajratilgan soatlar:	180
Ma'ruza	44
Amaliy mashg'ulotlar	46
Labaratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	90
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

FM1	Talabalarda moliya bozorining iqtisodiy mohiyati, vujudga kelishi, rivojlanish bosqichlari va modellari, pul bozori xususiyatlari va moliya bozori shakllanishidagi ahamiyati, aksiyalar bozorining o'ziga xos xususiyatlari va amal qilish mexanizmi, obligatsiyalar bozorining o'ziga xos xususiyatlari va savdo mexanizmi, davlat qimmatli qog'ozlar bozori amal qilish shart-sharoitlari, hosilaviy qimmatli qog'ozlar bozorining moliya bozori boshqa sektorlari bilan bog'liqligi bo'yicha yo'nalishiga mos bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat.
------------	--

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1.	ECONTH106 Iqtisodiyot nazariyasi
2.	FINANC112 Moliya
3.	FINGOV204 Davlat moliyasi

Ta'lim natijalari (TN)

	Bilimlar jihatidan:
TN1	moliya bozorining iqtisodiy mohiyati va asosiy tushunchalarini bilishlari lozim;
TN2	moliya bozorining vujudga kelishi va rivojlanish bosqichlarini bilishlari lozim;
TN3	moliya bozori modellari haqida bilishlari kerak;
TN4	qimmatli qog'ozlar tasniflanishi va asosiy turlari haqida bilishlari kerak;
	Ko'nikma jihatidan:
TN5	pul bozoridagi operatsiyalar amal qilish mexanizmi omillarni aniqlay oladi;

TN6	aksiyalar bozorining o'ziga xos xususiyatlari va amaliy mexanizmi to'g'risida biladi;
TN7	obligatsiyalar bozori va unda savdo mexanizmiga baho bera oladi;
TN8	davlat qimmatli qog'ozlar bozori amal qilish shart-sharoitlari farqlay oladi.

Fan mazmuni

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)		Soat
M1	Moliya bozori mazmuni, predmeti va metodi	2
M2	Moliya bozori tarkibiy tuzilishi va iqtisodiy mohiyati	2
M3	Moliya bozori modellari	2
M4	Moliya bozori instrumentlari va qimmatli qog'ozlar turlarining xususiyatlari	2
M5	Pul bozori	2
M6	Aksiya bozori	2
M7	Obligatsiya bozori	2
M8	Hosilaviy qimmatli qog'ozlar bozori va ularning iqtisodiy mohiyati	2
M9	Davlat qimmatli qog'ozlar bozori	2
M10	Investitsiya bozori	2
M11	Sug'urta bozori	2
M12	Xorijiy valyuta bozori	2
M13	Ipoteka qimmatli qog'ozlar bozori	2
M14	Islom moliyasi va islom qimmatli qog'ozlar bozori	2
M15	Qimmatbaho metallar bozori	2
M16	Moliya bozorining tahlil etish asoslari. Fundamental va texnik tahlil	2
M17	Qimmatli qog'ozlar bozorida ayiqlar va buqalar jangi. Yapon shamlari	2
M18	Moliya bozori risklar mohiyati, asosiy turlari va baholash usullari	2
M19	Moliya bozoridagi qimmatli qog'ozlar portfelini shakllantirish va ularni baholash	2
M20	Fond birjalari va ularning faoliyatini tashkil etish asoslari. "Toshkent" RFB faoliyati	2
M21	Fond bozori professional ishtirokchilari	2
M22	Hisob-kitob kliring palatasi	2
JAMI:		44

Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)

A1	Moliya bozori mazmuni, predmeti va metodi	2
A2	Moliya bozori tarkibiy tuzilishi va iqtisodiy mohiyati	2
A3	Moliya bozori modellari	2
A4	Moliya bozori instrumentlari va qimmatli qog'ozlar turlarining xususiyatlari	2
A5	Pul bozori	2
A6	Aksiya bozori	2
A7	Obligatsiya bozori	2
A8	Hosilaviy qimmatli qog'ozlar bozori va ularning iqtisodiy mohiyati	2
A9	Davlat qimmatli qog'ozlar bozori	2
A10	Investitsiya bozori	2

A11	Sug'urta bozori	2
A12	Xorijiy valyuta bozori	2
A13	Ipoteka qimmatli qog'ozlar bozori	2
A14	Islom moliyasi va islom qimmatli qog'ozlar bozori	2
A15	Qimmatbaho metallar bozori	2
A16	Moliya bozorining tahlil etish asoslari. Fundamental va texnik tahlil	2
A17	Qimmatli qog'ozlar bozorida ayiqlar va buqalar jangi. Yapon shamlari	2
A18	Moliya bozori risklar mohiyati, asosiy turlari va baholash usullari	2
A19	Moliya bozorida qimmatli qog'ozlar portfelini shakllantirish va ularni baholash	2
A20	Fond birjalari va ularning faoliyatini tashkil etish asoslari. "Toshkent" RFB faoliyati	2
A21	Fond bozori professional ishtirokchilari	2
A22	Hisob-kitob kliring palatasi	2
A23	Banklarning moliya bozori faoliyati.	2
JAMI:		46

No	Mustaqil ta'lim (MT)	soat
MT1	Moliya bozorida amalga oshiriladigan bitim va operatsiyalar;	4
MT2	Moliya bozorining iqtisodiyotdagi ahamiyati va o'rni;	4
MT3	Bazaviy (qarz va ulush munosabatlarini ifodalovchi) qimmatli qog'ozlar;	4
MT4	Hosilaviy qimmatli qog'ozlar (derivativlar);	4
MT5	Moliya bozori indikatorlarini baholash;	4
MT6	Sug'urta va pensiya fondlarining moliya bozorlaridagi faoliyati;	4
MT7	Banklarning moliya bozorlaridagi faoliyati;	4
MT8	Investitsiya institutlarining moliya bozorlaridagi faoliyati;	4
MT9	Davlat moliya institutlarining moliya bozorlaridagi faoliyati va roli;	4
MT10	Xalqaro moliya institutlarining moliya bozorlaridagi faoliyati va roli;	4
MT11	Kriptovalyutalar bozori: iqtisodiy ahamiyati va rivojlanish bosqichlari;	4
MT12	Fond birjalarining faoliyati;	4
MT13	Elektron savdo tizimlarining faoliyati;	4
MT14	Moliya bozori risklari, ularni baholash va boshqarish;	4
MT15	Investitsion portfellarni shakllantirish, baholash va boshqarish;	4
MT16	Moliya bozorini davlat tomonidan tartiblashtirish (muvofiglash-tirish va nazorat) qilish;	3
MT17	O'zini o'zi muvofiqlashtiruvchi institutlar faoliyati;	3
MT18	O'zbekistonda moliya bozorini muvofiqlashtirish va nazorat qilish mexanizmlari;	3
MT19	Moliyaviy globallashtirishda xalqaro moliya bozorlarining roli;	3
MT20	Moliya bozori va korporativ boshqaruvning o'zaro bog'liqligi.	3
MT21	Iqtisodiyotning raqamlashuvi	3
MT22	Raqamli iqtisodiyot mazmuni va ko'lamining kengayib borishi	3
MT23	Raqamli iqtisodiyotda moliyaviy texnologiyalar roli	3

MT24	Nomoliyaviy sektor tashkilotlarida qo'llaniladigan moliyaviy texnologiyalar turlari	3
MT25	Nomoliyaviy sektor tashkilotlarida qo'llaniladigan moliyaviy texnologiyalar turlari	3
JAMI:		90

Asosiy adabiyotlar		
1.	Elmirzayev S.E. va boshqalar. "Moliya bozori va moliyaviy texnologiyalar". Darshik.- T.: "DIADEMA NUR SERVIS", 2023. -412 b.	
2.	M.P. Eshov, A.U. Burxanov, X.X. Xudoyqulov, "Moliya bozori va moliyaviy texnologiyalar", Toshkent 2021, -448 b.	
3.	Zaynalov J.P., Xodjaev E.H., Xusanov B.Sh., Ruziabaeva N.X. va boshqalar "Moliya bozori" Toshkent, "Iqtisod-Moliya" 2020. -216 b.	
Qo'shimcha adabiyotlar		
1.	A. Tabernaqulov, Y. Koyfman. Блокчейн на практике. – М.: «Альпина Паблишер», 2019 – 260 б.	
2.	А.А. Лебедева. Цифровые технологии в финансовой сфере (на примере криптовалют). Незнание или осознанный выбор Российской Федерации: монография. – Москва: Проспект, 2019. –120 с.	
3.	S.G'ulomov va boshq. Raqamli iqtisodiyotda blokcheyn texnologiyalar. T.: "Iqtisod-Moliya", 2019. - 447 b.	

Talabning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritishga o'sha;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon etishga o'sha;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera o'sha;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanning jarayonlari sharhlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera o'sha;
- fan bo'yicha konspektga puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirgan

bo'lsa.

c) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan xaqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmas;

- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

d) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi.

0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho,
70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	Uzakova Kamola Bexzodovna – "Moliya" kafedrası assistenti;
E – mail:	uzakovakamola5@gmail.com
Tashkilot:	SamISI "Moliya" kafedrası
Taqrizchilar:	I.M.G'aniyev – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali ta'lim sifatini nazorat qilish bo'limi boshlig'i, i.f.n., dotsent N.X.Ruzibayeva – Investitsiya va innovatsiyalar kafedrası dotsenti

Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 29 08 dagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ S-09-17/1)

Mazkur Sillabus "Moliya" kafedrasining 2024 yil 26 08 dagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy bo'limi boshlig'i

I.E.Shodmonov

Fakultet dekani

N.O.Xudayberdiyev

Kafedra mudiri

J.R.Zaynalov

Tuzuvchi

K.Uzakova